

Якщо говорити про спосіб отримання знань, то безсумнівно, що без суб'єкта, процесу пізнання немає і не може бути. Без нього квантова теорія виникнути б не могла. Цілком зрозуміло, що тут специфіка квантової теорії не має значення – це загальне (до того ж досить тривіальне) положення теорії пізнання. Доводити це положення – означає вдиратися у відчинені двері. Таким ж зрозумілим є і те, що пізнання мікрочастинок неможливе без використання приладу – просто через те, що нашим органам чуття це не під силу [4, с. 69].

Безперечно, істина є процесом, але в цьому процесі є свої відносно завершені результати, відносно стійке знання, якому можна і треба дати гносеологічну оцінку, інакше отримаємо своєрідний варіант «діалектичного агностицизму» (процес є, а результатів немає) [4, с. 69].

Підсумовуючи зазначене вище, можна зробити висновок, що серед актуальних проблем сучасної фізики є проблематика обґрунтування фізичних теорій, що відноситься до компетенції філософського аналізу. Крім того, вартує уваги аналіз фундаментальних понять, якими оперують як і природничі науки, так і теорія філософського пізнання. У дослідженні описане використання понять «елементарного» та «складного» до теорії елементарних частинок, проаналізована категорія факту з точки зору неопозитивізму та науки, розглянуті гносеологічні проблеми, що виникають при прагненні до усвідомлення та розуміння квантової теорії як такої та ролі суб'єкта при отриманні даних під час досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мирозрение и естественно-научное познание / Н.Т. Абрамова и др. - К.: Наукова думка, 1983. – 383 с.
2. Философские вопросы современной физики: материалы республиканского совещания по философским вопросам физики элементарных частиц и полей, состоявшегося в г. Киеве 20-22 декабря 1962г. под ред И.З. Штокало [и др.]. – К: Наукова думка, 1964. – 328 с.
3. Илларионов С.В. Теория познания и философия науки. С.В. Илларионов. – М.: РОСПЭН, 2007. – 535 с.
4. Философские вопросы квантовой физики / Л.Г. Антипенко, В.С. Барашенков, М.Э. Омеляновский и др. – М: Наука, 1970. – 156 с.

Кондратишин М., Деренівська І.

Наукові керівники – доц. Генсерук Г. Р., доц. Мартинюк С. В.

РОЗРОБКА Й АНАЛІЗ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ З ІНФОРМАТИКИ ДЛЯ 6 КЛАСУ

Постійне збільшення об'єму інформації й обмеженість учбового часу обумовлюють необхідність інтенсифікації навчання, розробки і впровадження нетрадиційних технологій, що базуються на використанні обчислювальної техніки та комунікаційних технологій із застосуванням активних методів навчання у всій їх різноманітності і комплексності.

Основні дослідження останнього часу зосереджені на проблемах створення електронного підручника і віртуальних засобів навчання. Цим питанням, зокрема, присвячені праці К. Л. Бугайчука, Н. В. Кононець, А. Ш. Велієвої, Е. Р. Сулеманової, О. М. Моргун, А. І. Підласого, К. О. Кірей, Л. О. Кірей [2–6].

Електронно-педагогічний засіб є продуктом методичної діяльності вчителя, який використовує підручники, різноманітну навчально-методичну літературу, наочні матеріали, аудіо і відео фрагменти, що концентруються за законами бібліотекотворення у бібліотеці навчального закладу. Останнім часом, при розробці електронних програмно-педагогічних засобів широко використовуються матеріали, розміщені на сайтах в Інтернеті. Характерним для електронних програмно-педагогічних засобів навчального предмета є викладення систематизованого навчального матеріалу шляхом побудови структурно-логічних зв'язків із використанням гіперпереходів.

Впровадження в структуру електронно-навчально методичного комплексу елементів медіа дозволяє здійснювати одночасно обмін різної інформації. Часто це означає поєднання тексту, звуку, графіки, анімації і відео. Засоби для наочного показу сприяють покращенню сприйняття нового матеріалу, запровадженню в процес запам'ятовування не тільки центрів, які відповідають за слух, але й за зір. [3,12].

Метою статті є аналіз засобів для створення ЕНМК та обґрунтування структури ЕНМК з інформатики для 6 класу.

Для розробки електронного навчально-методичного комплексу з інформатики для 6-го класу нами використовувалась платформа CMS WordPress, яка досить проста в інсталяції та використанні при управлінні контентом. Графічне зображення структури ЕНМК подано на рис. 1.

Текст навчального предмету подано у вигляді HTML-сторінок. Навігація по ЕНМК здійснюється з допомогою інтуїтивного інтерфейсу користувача. З головного вікна є можливість переходу до будь-якого розділу комплексу.

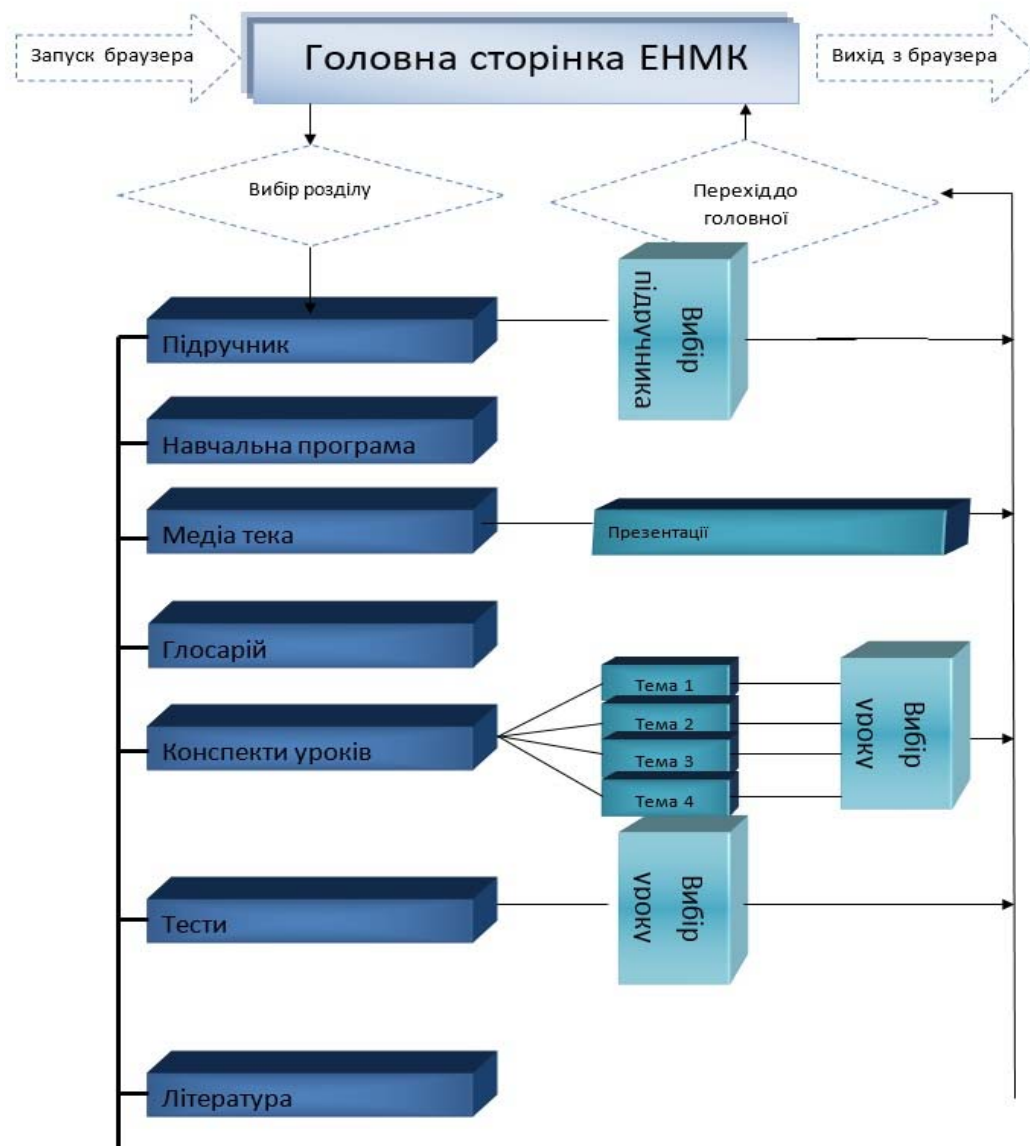

Рис. 1 Структура ЕНМК з інформатики для 6 класу

Вкладка «Головна». Головна сторінка — це візитка любого ресурсу. CMS Wordpress дозволяє створювати головну сторінку із динамічними блоками інформації, шаблонами, які легко змінювати.

Розділ «Підручник». Даний блок містить теоретичні матеріали.

Для зручного перегляду, а також можливості завантаження кожного з конспектів (рис. 3.), було використано плагін Wordpress Google Doc Embedder. Він дозволяє вставляти документи Word (DOC, DOCX), PDF файли, презентації PowerPoint (PPT, PPS), і зображення формату TIFF безпосередньо на веб-сторінку WordPress за допомогою Google Docs Viewer.

Рис. 2 Вікно розділу «Підручник»
Рис. 4. Вікно «Медіатека»

Техніка безпеки та правила поведінки в кабінеті інформатики та ІКТ. Об'єкти та події. Планування в нашому житті

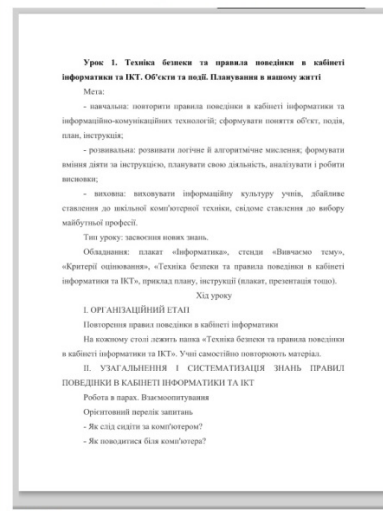

Рис. 3. Вікно розділу «Конспекти уроків»

Техніка безпеки та правила поведінки в кабінеті інформатики та ІКТ. Об'єкти та події. Планування в нашому житті

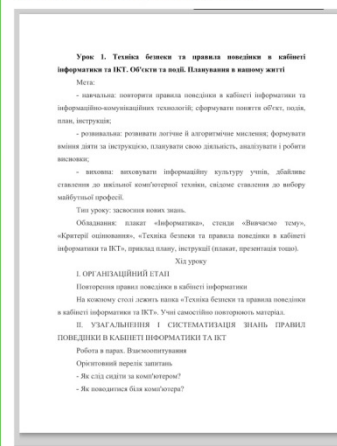

Рис. 5. Вікно «Конспекти уроків»

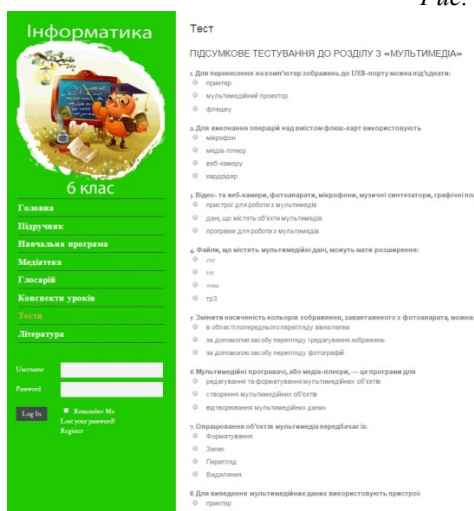

Рис. 6. Вікно розділу «Тести»

Розділ «Глосарій» включено перелік термінів по кожній темі, які розміщено в алфавітному порядку. При переході на розділ «Конспекти уроків» відкривається розгалужене меню, яке містить перелік усіх конспектів курсу інформатики для 6 класу (рис.5).

Для закріплення та перевірки набутих знань, розроблено два розділи «Тести». Для розробки тестових завдань було використано плагін TESTME. З переваг плагіна TESTME можна відзначити його безкоштовність і зручний інтерфейс. При цьому можливість редагування створених тестів і опитувань доступна на будь-якій стадії, та не складає великої проблеми змінити навіть вже опублікований тест. Плагін також веде і зберігає статистику результатів тестування (рис. 6.).

Таким чином, користувач за допомогою засобів пропонованого ЕНМК, може не тільки ознайомитись з теоретичним матеріалом, але і пройти відповідне тестування.

Висновок: Електронний підручник – педагогічний програмний засіб, який охоплює навчальний курс або окремі розділи, і характерною рисою якого є розвинуті мультимедійні складові, гіпертекстова структура навчального матеріалу, наявність системи адаптивного управління навчальним процесом з елементами штучного інтелекту, модулів самоконтролю. Незважаючи на різне тлумачення сутності та структури ЕП, до його складу входить електронний навчально-методичний комплекс, що дозволяє самостійно вивчати певний навчальний курс або його розділ і який об'єднує за змістом: теоретичне ядро, довідник або глосарій, тестові завдання, перелік і гіперпосилання до літератури.

Такий підручник може бути визначено як систему диференційованих знань з пошуку, аналізу та узагальнення навчальної інформації. Сучасний електронний підручник не є альтернативою традиційним засобам навчання, а має дидактично доцільно їх доповнювати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інформація та документація. Електронні видання. Основні види та вихідні відомості [Текст] : ДСТУ 7157:2010 [Чинний від 2010-01-07]. – К.: Держспоживстандарт України, 2010. – 18 с. – (Національний стандарт України).
2. Бугайчук К. Л. Електронний підручник: сутність, структура, вимоги [Електронний ресурс] / К. Л. Бугайчук // Інформаційні технології і засоби навчання. 2011. №2(22). – Режим доступу: <http://www.journal.iitta.gov.ua>
3. Кононець Н. В. Аспекти педагогічної майстерності викладача: розробка електронних підручників [Електронний ресурс] / Н. В. Кононець // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць. – 2009. – № 6. – С. 202–210.
4. Велиева А. Ш. Електронний учебник: возможности и перспективы [Электронный ресурс] / А. Ш. Велиева, Э. Р. Сулеманова // Материалы V Международной научно-практической конференции «Наука в информационном пространстве» (30–31 окт. 2009 г.). – Режим доступу: <http://www.confcontact.com/2009ip/velieva.htm>.
5. Моргун О.М. Комп'ютерний підручник як новий дидактичний засіб [Текст]/ О.М. Моргун, А.І. Підласий // Педагогіка і психологія. Вісник АПН України. - 1994.– №1.– С.117.
6. К. О. Кірей, Л. О. Кірей. До проблеми стандартизації термінології освітніх інформаційно-телекомунікаційних технологій [Електронний ресурс] / К. О. Кірей, Л. О. Кірей // е-журнал «Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку» / Архів номерів / Випуск №1 [2009].
7. Шевченко В.Л. Основи дидактичного проектування комп'ютерно орієнтованих електронних навчальних комплексів для дистанційної освіти [Текст] / В.Л. Шевченко // Навчально-методичний посібник, Київ. НТТУ «КПІ». 2008. – 151 с.

Барна В., Савків Р.

Наукові керівники – доц. Мартинюк С. В., асист. Василенко Я. П.

РОЗРОБКА WEB-ДОДАТКА ДЛЯ СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНОГО АНАЛІЗУ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Постановка проблеми. Обсяг даних, які продукує людство постійно збільшується. Якщо вже з 1900 р. сума знань подвоювалася кожні 50 років, до 1950 р. подвоєння відбувалося кожні 10 років, до 1970 р. — уже кожні 5 років, з 1990 р. — щорічно, то тепер етап цього збільшення охоплює кожних 72 години. Складається парадоксальна ситуація — в світі накопичений величезний інформаційний потенціал, але люди не можуть ним скористатися в повному обсязі внаслідок обмеженості можливостей роботи із даними. Інформаційна криза поставила суспільство перед необхідністю пошуку шляхів виходу зі становища, що склалося. Тому опрацювання природної мови сьогодні належить до одних із прогресивних та актуальних завдань комп'ютерної лінгвістики.

Правильне розуміння мови можливе за умови наявності знань про те, як слова та поняття пов'язані між собою, що мається на увазі під тим чи іншим висловлюванням, що мовець має на меті, кажучи ту чи іншу фразу; що сказано, а що необхідно віднайти в контексті або сприйняти на основі попередньо засвоєної інформації. Така комплексність завдання створює значні перешкоди для автоматизації роботи з природними мовами, однак, зважаючи на важливість подолання цього бар'єру, дослідження, спрямовані на створення систем, що охоплюють принаймні частину аспектів сприйняття, аналізу та розуміння мови, невпинно продовжуються, і поступ у цій галузі очевидний. В якості одного із можливих рішень